

Verbonden en toch vrij

Het verhaal van de 12 jarige Jezus die, buiten zijn ouders om, besluit in Jeruzalem te blijven doet mijn moederhart bonzen. Onmiddellijk denk ik aan foto's van vermiste kinderen die je aanstaren. Je zult je kind maar kwijt zijn en hij jou..... afschuwelijk lijkt me dat!

De ouders zoeken naar Jezus, wel drie dagen lang, maar vinden hem niet. Ze zoeken hem bij bekenden en verwanten. Bij de dingen die ze gewoon zijn, die ze herkennen, waar ze vertrouwd mee zijn, op de plekken die ze kennen en waar zij gekend worden. Maar ze kunnen hem niet vinden. Je kind vermist, hem nergens kunnen vinden.... De wanhoop moet onvoorstelbaar groot zijn en de angst bijna onuitsprekelijk. Na drie dagen zoeken treffen de ouders hun kind in een vredige situatie aan; verbaasd, maar vooral heel eigenwijs kijkt hij hen aan; Wat hebben zij zich toch druk gemaakt, vraagt de jongen zich af. 'Waarom hebben jullie mij gezocht? Wisten jullie niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?' en je hoort de ouders denken; 'het huis van welke vader?'

De leraren in de tempel zijn onder de indruk van zijn wijsheid en inzicht. Maar zijn ouders die hem nu eindelijk gevonden hebben 'begrepen hem niet'. Ze zijn hem eigenlijk nog steeds kwijt. Naar de tempel was de jongen gegaan en de ouders konden hem niet meer volgen. Nu hun zoon eindelijk is gevonden willen de ouders terugkeren naar huis, naar de hen vertrouwde situatie.

Maar er is iets voorgoed veranderd. Het gezicht van de jongen heeft een andere uitdrukking gekregen. Waar is deze jongen naar op zoek gegaan? Waarom bleef hij alleen achter? Toen de ouders na het Pesachfeest naar huis terugkeerden, bleef Jezus in Jeruzalem achter. Het Griekse woordje 'upomeno' betekent achterblijven maar ook bewaren, blijven wachten, uithouden zelfs en niet vluchten. Maar waar is de jongen naar op zoek? Jezus bleef in Jeruzalem om naar de tempel te gaan. Hij werd als het ware de tempel in gezogen. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan, of is het hier juist, het bloed kruipt waar het naar toe moet?

Jezus voelde een diep verlangen. Hij moest achterblijven, de dialoog opzoeken, net zo lang wachten totdat hij begreep wat hem te doen stond, niet van dit verlangen vluchten. Een verlangen naar zijn oorspronkelijkheid, een oerverlangen naar zijn oorsprong, naar zijn hemelse Vader.

De jonge Jezus is in deze vertelling op de rand van de volwassenheid en zet de verhoudingen meteen op scherp. Hij besluit, ten tijde van een reis met zijn ouders, zijn eigen reis te maken. Jezus volgt zijn eigen weg naar de toekomst door terug te gaan naar de oude verhalen van de aartsvaders en de profeten.

En dit alles in de tempel, daar waar de Schriften opengaan. Hij is naar de tempel gegaan om zich te spiegelen in de oude verhalen. En in die Schriften leest de jonge jongen over Abraham die de opdracht krijgt uit zijn land te trekken; 'Trek weg uit uw land, weg van uw stam en uw familie....' De jongen hoort visioenen en vergezichten van de profeten. Jezus bevraagt de verhalen en de leraren, zoekt zijn weg in dialoog. Hij vertrouwt op het oorspronkelijke, op waar hij vandaan komt. Daarvandaan kan hij zijn eigen weg uitstippelen, de grotere wereld, de toekomst in.

Hij stelt zich eigenzinnig en onafhankelijk op. En draait de kind-ouder rollen scherp om. Hij breekt het vertrouwde patroon van de thuissituatie open. De ouders begrijpen hem niet. Het is ook nogal abrupt voor ze. Stel je voor, je kind zet je zo voor het blok en je weet niet eens precies waar hij het over heeft? Je kind niet meer kunnen aanvoelen, zijn wereld niet delen, dat lijkt me zo moeilijk .....

Terwijl de 12 jarige Jezus de weg vervolgt waar zijn ouders hem zelf opgezet hebben. De ouders hebben hem in de tempel opgedragen als kind van de Eeuwige. Zij hebben de weg voor hem bereid en vanuit deze oorsprong zoekt hij zijn toekomst, een eigen weg. Hij gaat in dialoog met zijn opvoeding en zijn traditie en maakt hierin eigen keuzes. En dan ervaart de 12 jarige Jezus dat hij thuiskomt, daar waar zijn toekomst ligt.

Het gevoel van thuiskomen kennen we allemaal. En dat gevoel van thuiskomen ligt soms buiten het vertrouwde thuis. Het is een oorspronkelijkheid die wij allen, als kinderen van de Eeuwige, in ons hebben en die ons met elkaar verbindt maar ons ook van elkaar kan vervreemden. Wij zijn met elkaar verbonden maar ieder op een eigen, oorspronkelijke manier. In die verbondenheid gaan wij langs verscheiden wegen.

Wat zou het mooi zijn als we elkaars vrijheid kunnen laten, het niet steeds proberen te begrenzen en in die vrijheid elkaar telkens weer ontmoeten. Open kunnen staan voor anderen. Maar dan moeten we heel wat aankunnen; andermans verlangen naar vrijheid en ook onze angsten en eigen verlangens onder ogen zien. Terwijl het vaak zo anders gaat; ouders die hun kind met al hun goede bedoelingen, al hun liefde, aandacht en projecties vermorzelen. Of geliefden die elkaar in een wurggreep houden, vrienden die elkaar de ruimte niet willen geven om te veranderen.. Hoe kunnen wij elkaar telkens blijvend op onze verscheiden wegen ontmoeten? Hoe blijven wij verbonden in gescheidenheid?

Komen wij misschien dan pas echt dicht bij elkaar; als het ons lukt , verschillend als wij zijn, toch met elkaar op weg te gaan? Vanuit eenzelfde oorsprong met elkaar verbonden en toch vrij .

Het verhaal van de 12 jarige Jezus gaat over deze oorspronkelijke vrijheid, over in gesprek durven gaan, durven uit te breken uit hetgeen ons vertrouwd is en ook te vertrouwen in het onbekende..... De beweging waarbij we de toekomst open blijven houden, openstaan voor de ons bekende en onbekende ander, voor het onverwachte in het toekomstige.

Betekent dit nu dat wij alles wat we hebben opgebouwd en wat ons vertrouwd is moeten achterlaten, op weg naar het onbekende? Verderop in het Evangelie staat er immers dat als we de Eeuwige willen volgen we huis en haard moeten verlaten zonder achterom te kijken. 'Wie achterom kijkt is niet geschikt voor het Koninkrijk van God'.

Al het vertrouwde en geliefde achterlaten, verschrikkelijk idee, toch? En zou dat nou de bedoeling zijn? We zijn er toch niet alleen maar voor onszelf? We willen toch juist met elkaar in verbinding blijven? Het gaat hier toch over een toekomst voor ons allen en een weg die we ook samen bewandelen?

Het verhaal van de 12 jarige Jezus laat ons zien hoe we in verscheidenheid met elkaar verbonden kunnen blijven. Hoe je, in verbinding met je oorsprong en oorspronkelijke vrijheid toch met elkaar in gesprek kunt blijven. Jezelf zijn in verbinding met anderen.

De jongen keert wel met de ouders naar huis, maar nu met een nieuwe vrijheid en een eigen toekomst. Hij 'nam' zelfs 'in wijsheid toe', vertelt het verhaal. En Maria 'sloot alles wat er met hem gebeurd was in haar hart'. Zij maakte ruimte in haar hart om al wat er gebeurd was te laten rijpen. Ze bleef, net als de 12 jarige Jezus, wachten op verheldering- hij in de tempel, zij in haar hart. Moest ze daarbij zelfs afstand doen van haar eigen angsten en eventuele onvermogen of frustratie dat ze hem niet kon volgen? Misschien wel. Maar door dit alles in haar hart te sluiten kon ze hem vertrouwen en volgen terwijl zij hem wellicht nooit helemaal zou kunnen begrijpen.

Hoe we onze toekomst openhouden en waar die vrijheid bij ons allen uit bestaat is voor een ieder en in iedere situatie anders. Als we maar blijven vertrouwen op onze oorspronkelijkheid- daar waar

wij vandaan komen en daar waar wij naar toe zouden willen gaan-, als we perspectief houden, ons vizier open kunnen houden voor, door en met anderen. En hoe onze weg loopt, of moet lopen, dat voelen wij alleen zelf. Soms zitten we vast en voelen we dat we niet meer op weg zijn omdat onze realiteit niet meer open is, gesloten en onvrij..... dan is het wellicht aan onszelf om iets open te breken..... hoe, wat en wanneer dat moge de Eeuwige weten. En laten wij, in de tussentijd, dit alles in ons hart bewaren.....

Claartje Kruijff